

A MI ÚJSÁG? UNK

Általános Iskola Hantos

2004. november

Antal Gabriellával, iskolánk új tanárával készítettünk interjút

- *Mire emlékszik legszívesebben a gyermekkorából?*

- A nyarakat nagyon szerettem. Mivel a szüleim dolgoztak, a legtöbb időt Márkán (Veszprém megye) a nagyszüleimmel töltöttem. Sokat jártam Borgátára és Bükfürdőre. Egyszer a Balatont is körbekocsikáztuk Trabanttal

- *Szeret olvasni?*

- Igen nagyon szeretek. De a kötelezőkkel én is hadilábon állok, mint a legtöbb kisdíák. Akkor szerettem meg igazán az olvasást, amikor az iker gyermekeimet vártam, és 5 hónapot ágyban kellett töltenem. A főiskolán több ezer oldalnyi kötelező olvasmány volt, ami egytől – egyig nagyon tetszett.

- *Gyerekkora óta tanár szeretett volna lenni?*

- Nem, soha nem fordult meg a fejemben, bár mindig szerettem a gyerekekkel foglalkozni. A középiskolában ajánlotta egy idős tanár néni, próbáljam meg a tanárképző főiskolát, mert úgy látja érdemes, lenne a magyarral többet foglalkoznom.

- *Akkor mi szeretett volna lenni?*

- A szüleim akarat ellenére fodrásznak tanultam. Ők azt szerették volna, ha középiskolába, vagy gimnáziumba megyek. Persze gyerekkoromban én is sok minden szerettem volna lenni, például amikor balettozni tanultam, akkor éppen balerina, de nem vettek fel a balettintézetbe. Később szülésznő is szerettem volna lenni.

- *Volt már kedvenc diákja?*

- Igyekszem mindenkit egyformán szeretni. A szorgalmas gyerekekkel jó együtt dolgozni.

- *És utólag nem bánta meg, hogy tanár lett?*

- Nem, nem is gondoltam, hogy ilyen jó dolog tanítani. Minden nap, minden tanóra egy újabb kihívás.

- *Nem szeretett volna városi iskolában tanítani?*

- Nem, itt sokkal családiasabb a légkör.

- *Tanított városban?*

- Csak a főiskolai gyakorlatot végeztem ott. 34 fős osztályokat tanítottam.

- *Ez az első munkahelye, vagy már dolgozott máshol is?*

- Dolgoztam fodrászként, utána 10 évig voltam GYES-en.

- *Mennyiben tér el a falusi iskola a városi iskolától?*

- Ahogy már említettem itt sokkal családiasabb a légkör. Ez is nagyon tetszik és maga az épület is.

- *Jól kijön a kollégáival?*

- Igen, szimpatikus emberek.

- *Volt kedvenc tantárgya?*

- Igen, az orosz. Azért szerettem, mert az 5. és 6. osztályt a Szovjetunióban jártam ki, így itthon nem nagyon kellett az órákra készülnöm.

- *És jó volt ott?*

- Igen. Szerettem kint élni.

- *Más volt az iskola, mint itt Magyarországon?*

- Volt egy kis eltérés. Más volt a formaöltözet. Barna ruhát hordtunk, hétköznapokon fekete köténnyel, ünnepekkor fehérrel. Ott tízosztályos volt az iskola. Egy kicsit gyakorlatiasabb volt az oktatás. Tanultunk varrógéppel varrni. Főzőcskéztünk pl. levest, amit meg is ettünk az óra végén.

- *Hogy sikerült beilleszkedni az orosz gyerekek közé?*

- Nem volt egyszerű, mivel nem tudtam egy szót sem oroszul, de készségesen segítettek, sokat tanítottak. A 3. hónap végére egészen jól megértettem a nyelvet.

- *És hogyhogy kiköltözött Oroszországba?*

- Az apukám kint tanult egy katonai akadémián, mi pedig követtük őt.
- *Volt olyan tantárgy, amit abszolút utált?*
- Általános iskolában a fizikát és a kémiát nem igazán kedveltem.
- *Melyik középiskolában tanult tovább?*
- Az I. István Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskolában, ahol a választott érettségi tantárgyam a kémia volt.
- *Az osztálytársai közül van, akivel tartja még a kapcsolatot?*
- Pár évig leveleztem az orosz barátnómmal, de ahogy felejtettem a nyelvet, egyre nehezebben ment, végül abbamaradt. Veszprémbe jártam az Ének-zenei Általános Iskolába 6 évig, velük tartom a kapcsolatot. 1997-ben én szerveztem meg az első osztálytalálkozónkat (1984-ben végeztünk), ami nagyon jól sikerült. A középiskolai osztálytársaimmal néha összefutunk a városban.

- *A szüleivel jó a viszonya?*
- Igen. Általában a nagyobb ünnepeken szoktunk találkozni.
- *Szülei is Székesfehérváron élnek?*
- Már nem, elköltöztek Budapestre, ott élnek az öcsémmel.
- *Zenét szokott hallgatni?*
- Ritkán hallgatok, kevés rá az időm.
- *Ha lehetne 3 kívánsága, mi lenne az?*
- Szeretnék sokáig tanítani. Magammal szemben maximalista vagyok, ezért igyekszem mindig a legjobb tudásom szerint felkészülni az órákra. Van két titkos vágyam, amit most még nem mondhatok el Nektek.
- *Meséljen egy kicsit a gyerekeiről!*

- A nagylányom, Réka, 13 éves, ő jó tanuló az iskolában. Az ikrek 10 évesek, őket Virágnak és Vidnek hívják. Velük már nincs olyan könnyű dolgom. Most kevesebbet tudok velük tanulni, ezért van is lelki furdalásom.

- *Van valami célja az életben?*

- Sok. A 3 kívánságom közül kettőt ide is besorolnék. Azonkívül szeretnék mindent megadni a gyermekeimnek, amit tudok.

- *Hova szeretne utazni?*

- Párizs. Tavaly jártam ott. Majdnem 20 évig vágytam rá, hogy kiutazhassak, ez az álmom tavaly beteljesült kétszer is.

- *Kivel utazott ki?*

- Húsvétkor a gyermekeim apukájával, augusztusban pedig a barátnőmmel. Mindkétszer 3-3 napot voltam. Megállás nélkül jártuk a múzeumokat.

- *És csak Párizsba szeretne?*

- Nem, két évvel ezelőtt jártunk a gyerekekkel Barcelonában, de 1 nap kevés volt a városra, visszamennék oda is. Megnézném Londont, Rómát... Az idén eljutottam Athénba az Olimpiára. A Hírlapban bukkantam rá egy hirdetésre, ahol akciós repülőjegyeket kínáltak.

- *Oda a gyerekeivel ment?*

- Nem, az egész nagyon kalandosan indult, mert szállásunk nem volt kint. Éjjel 3-kor kimentünk a reptérre, reggelre Athénban voltunk. Délután még nem volt szállásunk. Végül az Olimpiai Sporttáborban sikerült sátorhelyet találnunk. Ide látogattak ki esténként az olimpikonok.

- *Jól érezte magát az olimpián?*

- Nagyon-nagyon. 4 mérközést láttam, de ami előtte, alatta és utána volt hangulat, az semmihez sem hasonlítható.

- *A gyerekekkel hová szokott utazni?*

- Nyaraltunk már Fadd-Domboriban, Harkányban, Szántódon. Tavaly Görögországban jártunk.

- *A gyerekei nem használják ki, hogy tanár? Nem kérik, hogy csinálja meg a házijukat?*

- Arra nem kértek még, hogy helyettük írjam meg, de a segítséget ugyanúgy igénylik, mint a többi kisiskolás.

- *Amikor megkapta az állást nem fordult meg a fejében, hogy Hantosra költözzön?*

- Gondoltam rá, de a gyerekeknek nagyon korán kellene felkelni és későn érnének haza, mert az ikreknek minden délután van úszó edzése, a nagylányomnak pedig hajnali edzései is vannak.

- *Mi a kedvenc étele?*

- A töltött paprikát nagyon szeretem, és sajnos a tortákat, édességeket (pl. máglyarakás, mákosguba) és nem tudok ellenállni.

- *Maga is járt sportolni, mint a gyerekei?*

- Mindig sportoltam valamit. Már óvodás koromban elvittek a szüleim tornára. Később balettra, ritmikus sportgimnasztikára jártam, az elmúlt 3 évben aerobicoztam heti 2-3-szor, és szerettem a kick-bokszt órákat is.

- *Szereti az állatokat?*

- Amikor kicsik mindegyiket. Réka kapott októberben egy pici teknőst a születésnapjára. Napóleonnak hívjuk. Már megismer, amikor közeledek hozzá, türelmetlenül várja, hogy megetessem.

Faültetési akció

A faültetési akció november 13-án, szombaton reggel 9 órakor kezdődött. Nagyon esett az eső, ezért kevesen voltunk. Akik voltak sokat segítettek egymásnak. Teleültettük az egész gyakorló kertet facsemetével. Nagyon sáros volt a föld, ezért nem kellett felásni. Volt nagyon sokféle fa (pl. mogyoró, szelídgesztenye, ecetfa), ezért a munka is sok volt. A végére teljesen sárosak és vizesek voltunk. Elfáradtunk mire azt a sok csemetét elültettük. Remélem pár év múlva már bujkálunk alattuk!

Takács Eszter
5. osztály

Adalékok Hantos történetéhez

Római katolikus plébániatemplom:

Sarlós Boldogasszony tiszteletére szentelték fel. Szabadon álló, átalakított barokk épület. 1765-1773 között építette a perkáti jezsuita misszió, átépítve 1863-64-ben. – Homlokzathoz csatlakozó hagymasisakos óratorony. Kiugró timpanonos lezárású homlokzat, a bejárat felett félköríves ablakkal. Oldalhomlokzatain 3-3 félköríves ablak. A hajónál keskenyebb egyenes záródású szentély körablakkal. É-i oldalán sekrestye. Nyeregtető. – 3 dongaboltszakaszos hajó pillérekkel elválasztva. A bejárat felett orgonakarzat. – B.: Főoltár ”Mária és Erzsébet találkozása”, olajkép, 18. sz. Oltáron Kosztka Szt. Szaniszló és Szt. Alajos fehérarany festett faszobra. Batthyány-címer. Szószék 18. sz. Pieta, fa, 18. sz. Feltámadt Krisztus-szobor, 18. sz. Szűz Mária mellékoltár, olaj, 18-19. sz. fordulója. Madonna-szobor, 18. sz. – F.: Úrmutató, aranyozott ezüst, 1730. Szt. Kereszt ereklyetartó, ezüst, 18. sz. Kehely, aranyozott ezüst, 18. sz.

Batthyány – Zichy – ’Sennyey-kastély:

Az eörményesi és karánsebesi Fiáth családtól – valószínűleg Fiáth Lázártól – vásárolta meg a németújvári gróf Batthyány család a nagyhantosi birtokot. A németújvári Batthyányakat 1628-ban magyar bárói, 1630-ban magyar grófi rangra emelték. 1784-ben már Batthyány Tivadart említették a templom kegyuraként. Batthyány komoly szerepet játszott a hazai ipar, kereskedelem és hajózás fejlesztésében, birtokain bányákat nyitott és manufaktúrákat, gyárakat létesített. Tivadar gróf 1812-ben hunyt el, ezután fiára, Batthyány Antalra szálltak hatalmas uradalmi, így a hantosi birtok is. A gróf családjával állandó jelleggel külföldön élt. 1828-ban halt meg, akkor két fia, Gusztáv és Kázmér örökölte az uradalmakat, melyeket 1837-ben osztottak fel maguk között. A hantosi, a bicskei, a kisbéri, a siklói és a somodori uradalom akkor Kázmér gróf tulajdonába került. Nem tudni, hogy Hantoson a grófi család melyik tagja és mikor emeltette a kastélyt, talán Gusztáv és Kázmér grófokhoz köthető felépítése az 1830-as évek első felében. 1844 táján a hantosi birtokot és kastélyt Batthyány Kázmértól – a Szemere-kormány későbbi külügyminiszterétől – zichi és vásónkeői gróf Zichy Károly vásárolta meg. A Fejér vármegye legnagyobb birtokosának számító Zichynek 1655-ben szereztek bárói, 1679-ben grófi címet. A hantosi kastélyt 1912-ben kis’sennyei báró ’Sennyey Béláné nádasi és fogarasföldi Nádasy Júlia grófnő vásárolta meg id. Zichy Nep.

Jánostól, a birtok nagyobb része azonban továbbra is a Zichyek kezén maradt. A kis'sennyei 'Sennyey család 1606-ban kapott magyar bárói rangot Pongrác személyében, majd a birtokszerző Nádasdy Júlia férje, 'Sennyey Béla 1918 februárjában grófi címet kapott. (Ez volt az egyik utolsó grófi rangra emelés Magyarországon.) 'Sennyeyné a Zemplén vármegyei bélyi kastélyban lakott, Hantoson fia, Ferenc élt. 1919-ben a Tanácsköztársaság idején a nagyhantosi uradalmat termelősövetkezetté alakították, a kastélyt gyermeküdülés céljára foglalták le. 'Sennyey Béláné 1939-ben bekövetkezett halála után 'Sennyey Ferenc és meszleni Meszleny Pálné 'Sennyey Mária örökölték az uradalmat, tőlük 1163, illetve 836 katasztrális holdnyi földet vettek el 1945 után. Ferenc grófot 1944. december 12-én Hantoson megölték. A nagyhantosi gazdaság jelentősebb épületei között a kastélyt, 2 úrilakot (a tisztartók számára), 13 cselédlakást, 5 istállót és 2 gazdasági épületet tüntettek fel.

Szabadon álló, földszintes, téglalap alaprajzú épület. Főhomlokzata $1+(2+2+2)+3+(2+2+2)+1$ osztású, az ablakokat toszkán fejezetű pilaszterek tagolják. A két szélén jelzésszerű rizalitok láthatók, középen a 4 oszlop által tartott portikusz egykori mélytükörű timpanonját ma egy fából készült oromzat pótolja. Az ablakok eredeti pálcarácsai máig megvannak. Hátsó homlokzata $4+5+4$ osztású, jelzésszerűen előrelépő rizalitját itt is pilaszterek tagolják, melyek a széleken kettőzöttek. A rizalitot sem attika, sem timpanon nem díszíti. Oldalhomlokzatai közül a jobboldali $1+A+1$ tengelyes, a baloldalin 1 ablak és az épület alatti pince lejárata látható. Belseje kétraktusos elrendezésű, a közepén futó folyosóról kétoldalt nyílnak a terem sorok. Ajtó eredetiek.

Fiáth – Nagy - kúria (Kishantos):

Felsőőri Nagy Gyula 1884-ben vásárolta meg eörményesi és karánsebesi Fiáth Péter kishantosi birtokát. A felsőőri Nagy család Vas vármegyéből származik, 1582-ben nyert birtokadományt és nemesi címet. A családi itteni kúriája nem sokkal a birtok megvétele után épülhetett fel. Az úrilakot körülölelő 1,5 hektáros parkot is ekkoriban telepítették. Az épületet egészen az államosításig a Nagy család birtokolta, a körülötte kialakított majorság egyben a birtok ezen részének gazdasági központja is volt. A majorság 1 kúriából, 1 cselédlakásból és 8 gazdasági épületből állt. Felsőőri Nagytól 1151 katasztrális holdnyi földterületet vettek el a földosztáskor.

A felsőőri Nagy család külföldön élő leszármazottai 1999-ben a kúriától nem messze elterülő kriptá fölé egy márványoszlopot emeltek, mely a család elhunyt tagjainak állít emléket.

A kúria eklektikus stílusú, a fából készült részek a svájci vadászkastély-típust idézik. Szabadon álló, földszintes, összetett alaprajzú épület. Főhomlokzata $2+1+A+1+(1+A+1)+1+A+1+2$ osztású. Középen faoszlopokon nyugvó, lombfűrészdíszes kocsithajtó lép elő, a homlokzati szakaszon faragott faoszlopok által tartott tornác húzódik. Két szélén igen erősen előreugró rizalitok állnak, sarkai kváderes díszítésűek, felettük timpanon húzódik 3 világítóablakkal. Hátsó homlokzata részben átalakított, bal oldalán még látható 4 eredeti ablak. A baloldali homlokzat 1, a jobboldali 2 tengelyes.

Érdekesességek

Ki látta el pedállal a kerékpárt?

Pierre és Ernest Michaux nevéhez fűződik a kerékpárok fejlesztése. Apa és fia együtt kísérleteztek a minél jobb szerkezet kialakításán. Pierre Michaux 1862-ben céget alapított, itt kezdtek gyártani a pedálos kerékpárokat. Az új járművekkel akár 15 km/óra sebességet is elérhetett érní. Ez meg sem közelítette a mai kerékpárnak a sebességét, ám akkortájt csodaszámba ment.

Hol készítették az első motoros kerékpárt?

Az első két kerekű jármű, melyet gyorsjáratú robbanómotorral szereltek föl 1885 novemberében tette meg próbaútját. Stuttgartban készítették, s a Cannstattból Untertürkheimbe vezető 3 km-es útszakaszon mutatták be.

Miből készültek az első hajók?

Természetes anyagokból készítették az első csónakokat: fából, nádból, állatbőrökből. A legkorábbi ismert hajómaradványt (kb. 9000 éves) a hollandiai Pese közelében találták. Ez egy fenyőfából készült kenu. Az egyiptomiak fából készült, egyárbócos, négyszögletes vitorlájú hajókat használtak.

Hallottál-e róla, hogy mióta használnak vitorláhajót?

Már a XV. században használták, azóta folyamatosan fejlesztették. Egészen az 1800-as évek elejéig ezek uralták a vizeket. Ma kedvelt sport a vitorlázás, rendszeresen versenyeket tartanak.

Ki hajózta körül először az egész földet?

A portugál Ferdinand Magellán a spanyol király támogatásával 1519-ben egy öt hajóból álló flottával indult útnak. Rengeteg nehézséggel kellett szembenéznie: öt hajója közül csak egy tért vissza Spanyolországba. Magellán utazása minden kétséget eloszlatott: bebizonyosodott, hogy a Föld gömb alakú.

Mi a gőzgép?

Olyan gép melynek meghajtására a gőz energiáját használják fel. A XVII. században terveztek először gőzgépet. Thomas Savery gépét arra használták, hogy a bányát elöntő vizet kiszivattyúzták. Az első, igazán használható gőzgépet Thomas Newcomen alkotta 1712-ben, majd James Watt fejlesztette tovább. Először a gyárakban és bányákban használták a gőzgépeket, később hajókat és mozdonyokat hajtottak meg vele.

Karácsonyi készülődés

Most, hogy jön a karácsony az iskolában is, készülődünk.

Az adventi koszorún már meggyújtotta a diákelnök az első gyertyát. December 11-én, szombaton bolhapiacot és karácsonyi játszóházat is rendezünk. Reméljük, hogy sokan elfognak jönni. Csekély összegért lehet majd a behozott holmiból válogatni. Az összegyűlt pénzt az iskolai kirándulásokra fordítjuk.

Cséza István
7. osztály

Könyvajánló

A Világtörténelem képes atlasza (Tudorka atlaszok)

A Világtörténelem képes atlasza című kiadvány végigvezeti az olvasót az ókortól napjainkig az emberi civilizáció egyes állomásain. A kötet válogatást nyújt a történelmi korok színtereiből. Fényes birodalmakat, legendás uralkodókat, bátor felfedezőket, zseniális találmányokat, csodás építményeket mutat be, de betekintést nyújt a történelemformáló eseményekbe éppúgy, mint a szorgos hétköznapokban. A lebilincselően izgalmas ismeretterjesztő kiadványt művészi illusztrációk és karikatúrák teszik még teljesebbé és vonzóbbá mind gyerekek mind a történelem iránt érdeklődő felnőttek számára.

(Graph-Art Kiadó, 2003.)

Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg

Gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt szóló mese, a második világháborúban életét vesztett, ma már klasszikusnak számító francia író remekműve. A világszerte ismert, megrendítően szép mesét az író eredeti rajzai díszítik.

Debra Doyle – James D. Macdonald: Mágusiskola - Varázkör I.

Az ifjúsági sorozat első részével elkezdődnek a varázslatos Racland izgalmas, misztikus kalandjai, melyek során számos barátot és ellenséget szerez, miközben varázslótudománya is egyre gyarapodik.

Gál Tamás és Ménesi Róbert
5. osztály

Moziajánló!

Alien vs. Predator

A halál a ragadozó ellen

-- Színes, feliratos amerikai akció-horror, 2004, 101 perc --

Rendezte: Paul W.S. Anderson

Szereplők: Sanaa Lathan, Raoul Bova, Lance Henriksen, Ewen Bremner

Tudósok és szakértők egy csapata érkezik az Antarktiszra, hogy felkutassanak egy, a jégkéreg alatt rejtőző ősi piramist, azonban hamarosan rá kell döbenniük, hogy ez a felfedezés nem is olyan örömteli, sőt, veszélyt jelenthet az egész emberiségre. A piramis belsejében ugyanis két földönkívüli fajra bukkanak, akik évezredek óta háborúznak egymással a mélyben. Mindegy, melyikük kerül ki győztesként, mi csak veszíthetünk.

Neveletlen hercegnő 2. – Eljegyzés a kastélyban

-- Színes, feliratos romantikus vígjáték, 2004, 115 perc --

Rendezte: Garry Marshall

Szereplők: Anne Hathaway, Julie Andrews, Hector Elizondo, Heather Matarazzo, John Rhys-Davies

Az amerikai kamaszból egyik napról a másikra egy európai uralkodóház legfiatalabb leszármazottja lett. Mia (Anne Hathaway) azonban bírja a gyűrődést, és egyre simábban veszi az akadályokat. Már éppen kezdené magát jól érezni az új életében, amikor váratlanul minden újra a feje tetejére áll. Ugyanis nem lehet többé hercegnő... mert rövid időn belül királynővé koronázzák. Mia már semmin nem lepődik meg: még azt is hajlandó lenne elfogadni, hogy ő lesz az első New York-i gimnazista, aki trónra lép, amikor kiderül, hogy nincsen trónszék tövis nélkül. Genovia törvényei szerint ugyanis a hercegnőnek még koronázása előtt férjhez kell mennie. Reménykedő hercegek, trónra vágyó arisztokraták és egyéb kék- vagy hidegvérű udvarlók egész hada lepi el az udvart. Még szerencse, hogy egy nagyszájú tinédzserlányt - főleg, ha bölcs nagymama (Julie Andrews) is mellette áll - nem olyan könnyű csőbe húzni!

Virág Judit
7.osztály

Viccek

Két tanár a tanáriban:

- Te Gizi, szépen fejlődik az osztályod! Arra a kérdésre, hogy ki volt a legnagyobb királyunk, már csak nyolcan írták, hogy Burger King!

Pistike! Tudsz mondani olyan nevet amit th-val írunk?

- Igen. MargiT-Híd.

Medvééknél vendégség van.

Medvemama így szól a medvegyerekhez:

- Nem szégyelled magad? Mutatkozz be a vendégeknek!

Medvegyerek:

- Bocs...

Egy kubai iskolában történelem órán híres külföldi emberekről tanulnak a gyerekek.

- Miről volt híres Kolumbusz Kristóf? - kérdi a tanárnő.

- Vízum nélkül jutott el Amerikába...

Miért hozol mindig rossz jegyet, fiacskám?

- Nem én tehetek róla. Mire elér hozzám a tanító néni, már kiosztja a jó jegyeket

Mi a különbség a vidra és a hidra között?

- Az hogy a vidra fel tud menni a hidra de a hidra nem tud felmenni a vidra.

Fiatal tyúkokat árulnak a piacon. Valaki megkérdezi:

- Eladja a kakast is?

- Nem, a kakas nem eladó.

- Akkor miért hozta ki a piacra?

- Nélküle nem jöttek volna a tyúkok.

- Mit csinál a tolvaj, ha nyaralni megy?

- Lopja a napot.

Léhner Alexandra és Setela Krisztina viccei

(Az októberi szám előlapján Giuseppe Arcimboldo (1530-1593.): Ősz című festménye szerepelt.)